

man skal lege med Krigens blodige Læringer, saa vil der ikke blive spurgt om, hvad et enkelt Medlem af Folkethinget har sagt, eller hvorvidt Folkethinget i en Dagsorden har vedtaget, at Kjøbenhavn ikke maa besæstes. Under saadanne Forhold er der et Ansvar, der vil kunne gøres gjældende, og under dette Ansvar maa der handles.

Seg skal endnu kun tillade mig en Slutningsbemærkning. Den Gang Folkethinget traadte sammen i den nye Samling, havde jeg den Anskuelse, at det var ønskeligt, om man kunde være gaaet denne Samling igennem, uden overhovedet at komme til at røre ved noget som helst Spørgsmaal vedrørende Forsvarsvæsenet. Seg havde ønsket det saa meget mere, for at den høitagede Krigsminister kunde faae Tid og No til at overveie dette Spørgsmaal og til for dette at slaae det Grundlag, vi nu i adskillige Aar have savnet. Det har ikke — det kan jeg frit udtale, det er en Yølelse, vi Alle have, til hvilken Side vi end høre — været til Gavn for Sagen, at der har været de hyppigt skiftende Anskuelser, saaledes at man det ene Aar har set en Hørlø, og det andet Aar en anden. Det er ønskeligt, at man kommer til No, og en saadan No vilde man være kommen til, hvis Thinget som Udgangspunkt havde haft et Kommissionsarbejde. Saadanne kjende vi jo dog fra mange andre Omraade, hvorfor skulde man da ikke have dem paa et Omraade, der er af en saadan Vigtighed som denne Sag, og det saa meget mere, som man ved alle tidligere Leiligheder vedrørende Forsvarsspørgsmaal netop har ladet dem først behandle af en Kommission. Naar jeg imidlertid tror, at det dog maasse kunde være urigtigt at vente for længe med at tage Forsvarsspørgsmaalet under Overveielse, saa er denne min Tro ikke ubegrundet af de Begivenheder, der nylig have ramt vort Fædreland. Seg tror selvfølgelig ikke, at, hvad vi end gjorde for Forsvaret, vi derigennem skulde kunne vinde Noget af det Tabte tilbage. Det er ikke min Tante; hvad der er tabt, kan ikke vindes tilbage ved Baabenmagt; men, naar vi se hen til Forholdene, naar vi se, hvorledes Spydfugerne ere reiste som den høieste Lov, hvorledes Traktater ere traadte under Jødder, og hvorledes Magt er Ret, saa spørger jeg, mon det da ikke kunde være paa Tiden, at man i Folkethinget begyndte for Alvor at tage fat paa Ordningen af Forsvarssagen, som man hidtil har skudt fra sig? Det skulde ikke være som en Udforbring, thi Danmark vil kun een Ting, og det er Fred; men lige overfor hvad der sket, synes det mig, at der var Anledning til i det Mindste at vise, at, ere vi henviste til at staa ene, saa have vi dog ikke derfor opgivet os selv, og at man, dersom man vil angribe os, vil finde os rede til at værges for vor Ret.

Formanden: Folkethingsmanden for Thisted Amts 2den Valgfreds har Ordet.

Jagd: Seg frasalder Ordet.

Beth: Den Gang, vi vare samlede i Sessjonen 1877—78, blev der paa vore Pladser ombdelt temmelig betydelige Arbeider af den saakaldte Proceskommission, som omfatter Udkast til Lov til en Omordning af de forskellige Grene af saa at sige hele vor Retspleie. Seg har hørt sige, jeg hørte det ikke selv, at det tillige blev tilkjendegivet, at vi maatte opbevare disse Exemplarer, fordi de ikke vilde blive ombdelt senere, naar denne Sag blev forelagt Rigsdagen. Seg sluttede deraf, at det ikke vilde være saa længe, før et Lovudkast i denne Retning og støttende sig til disse Arbeider vilde fremkomme fra Regeringen, og jeg havde egentlig ventet, at dette vilde være sket allerede i Begyndelsen af denne Sessjon, som vi nu befinde os i, navnlig i de to Maaneder, som dannede den første Del af den. Dette er ikke sket, og det kunde interessere mig, om den ærede Justitsminister vilde lade en Ytring falde om, hvorvidt vi i en nær Fremtid, muligt endnu i denne Samling, tør vente et Lovforslag af den Bestafenhed, eller om maaste disse Lovforslags Fremlæggelse er skudt ud til en Fremtid, som endnu ikke lader sig bestemme. Seg tror, at det vilde være saa meget mere interessant at høre, hvorledes dette forholder sig, som Bestemmelserne i Grundlovsparagraferne 71 og 74 nu i saa mange Aar have staaet uopfyldte, uanset den store Vigtighed, deres Gjennemførelse vilde have i mange Henseender og ikke mindst i Henseende til hele vor Friheds Livs Udvikling. Det forekommer mig, at der vilde være saa meget mindre Grund til at tøve med at fremlægge Lovudkast om de processuelle Materier, om Ordningen af vor Retspleie i det Hele, som vi allerede nu her i Kjøbenhavn i en Række af Aar i Sp- og Handelsretten have haft en Ret, ved hvilken der bruges mundtlig Procedure, en Ret, der har virket siden Begyndelsen af Januar 1862, og som, saavidt jeg har kunnet bringe i Erfaring, har, om end man kunde ønske enkelte Ting forandret ved den, dog virket paa en saadan Maade, at den har vundet Anerkjendelse fra alle Sider. Med Hensyn til den kriminelle Retspleie har der tidligere her i Thinget den ene Gang efter den anden været fremsat og behandlet meget betydelige Lovforslag, uden at det er lykkedes at bringe dem til Afslutning, og naar man gjør sig fortrolig med disse Forhandlinger, vil man finde, at man derved er kommen særdeles meget ind paa, hvor utilfredsstillende efter sin Natur vor nuværende kriminelle Retspleie er, navnlig med Hensyn til Inkvisitionssystemet, om hvilket der ogsaa i Proceskommissionens Udkast sælges en temmelig haard Dom.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgfreds (Paulsen) bragte Jiserispørgsmaalet frem i Lørdags her i Salen og henviste til dette Spørgsmaals Vigtighed. Seg er i saa Henseende